

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

2. Adami scientia è nominibus, quæ rebus indidit, agnoscenda.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

aut Phœacum, aut Adonis horti, nulli Elysij campi, nullæ insulae Fortunatae possunt comparari; quem Deus eodem, quo ceteras plantas, tertio die, arboribus pulcherrimè constitutum, suauissimum fructuum vberitate refertissimum; florum coloribus pictissimum; irrigatione limpidissimæ aquæ amoenissimum, peculiari cura, concinnanit; non prope Lunæ globum, ut quidam, cum Endymione, somniarunt; sed in orientali orbis plaga, ut ex Interpretum 70. textu colligitur, qui ita locum illum Gen. 2. legunt:

Et plantauit Deus Paradisum in Eden, ad Orientem. Regio enim Eden, ad Orientem, respectu Palestinae, sita fuit. Vox autem *Eden* Gen. 4. 16.
 et si sepe, in sacris libris, pro nomine proprio loci, seu regionis, sic Ezech. 27. 23.
 dictæ ponitur, & verò hic quoq; poni credibile est; tamen phrasib; lib. 4. Reg. 19.
 Hebraica, *delicias* significat, & nonnunquam absolutè, pro *loco*
voluptatis usurpat: siue vox illa, ex origine sua, delicias significet; siue idcirco *Eden* cœperit pro voluptate & delicijs usurpari, quia olim fuerit nomen loci deliciosi. Qui, probabili opinione, fuit, vbi nunc est Mesopotamia, aut non procul ab ea, cùm illæ regiones propriè, in sacra Scriptura, Orientales nominentur. Hoc ergo lætissimo loco, hæredium, hoc pomarium, &, velut suburbanus Adami secessus fuit, Adamo de tota supellestili sua cognitissimus. Cuius cognitionis testis est ipse, qui animantia adduxit ad Adam, ut videret, quid vocaret ea, naturis eorum congruerent.

Est autem vetus quæstio, priusne nomina suas habuerint proprias significationes, ut proinde imposita sint rebus, prout ipsarum naturis aptius congruere videbantur, ut Platonici voluerunt; an potius nomina, indifferenter, & ad placitum, rebus fuerint indita (ut Peripatetici docuerunt, & in diuisione linguarum videtur accidisse) postea autem à rerum naturis suas acceperint etymologias. Platonicis fauere videtur sacra historia, quæ innuit, nomina rebus, ab Adamo, fuisse velut consultò imposita: qui cùm, pro sapientia sibi diuinitus infusa, rerum naturas, & singularum vocum significationes optimè dignosceret, conuenientia singulis nomina accommodauit. Quod satis clare colligitur ex illis: *For-* Gen. 2. 19.
matis igitur, Dominus Deus, de humo eunctis animantibus terra, & u-
niversis volatilibus calis, adduxit ea ad Adam, ut videret, quid vocaret

II.

T. 8

c. 6

ea, omne enim, quod vocavit Adam anima viuentis, ipsum est nomen eius. Appellauitque Adam nominibus suis cuncta animantia, & universa volatilia celi, & omnes bestias terra. Quippe non & plantas, & lapides, & metalla, & ipsa quoque sidera? solem & lunam? quamvis utique eis superstitione Deorum & fabularum nomina non dederit: cum monstra illa tunc nondum ex Orco in terras emergerint; neque, si emersissent, eorum vocabulis astra fuisse homo sapientissimus, & adhuc innocentissimus, maculaturus: immo cum nomina & vocamina rerum omnium, saltem in radicibus suis, a Deo, cum sermocinandi facultate accepta, utique contra Dei honorem, creaturis non esset impositurus.

III.

Philo lib.
An. Mund.
fit corruptib

Ex hac porro nominum impositione docetur, quam gnatuerit Adamus omnium naturarum, quarum nomenclatura ex cognitione pendet nominantis. Eam autem cognitionem diuitius inditam, ac postea etiam oculis, atque ceterorum sensuum experientia confirmatam, quantæ oblectationis caussam non arbitratur extitisse? Philoni in voluptate fuit terra, quæ irrigata ad fluminum restagnacionibus, sicut *Egyptus*; vel annuis imbris, exhaustas feracitate vires reficit, & quiete modica se refouet, moxq; amē, alimenta largiter animantibus suppeditat. Quapropter, opinor, Poetis non temere Pandoram vocari, quasi πάντα δωρεάνεται, id est, omnia largientem, vel jucunda, vel necessaria; non his aut illis, sed omnibus, quaecunque sortita sunt animam. Certè si cui daretur adhuc verè pinnas alasque sumere, & è sublimi campos collésque inspicere: quomodo illi herbas ferant & pabulum, hordeum & triticum, alijsq; specie variis; vel satas acricolarum industria; vel sua sponte prouenientes: hi verò folia frondesque, quibus densent arbores, similique fructuum copiam, quibus non solum arcet inedia, sed & laetitudini succurrunt, (nam olea fructus medetur defatigatis corporibus; vinum modice potum remittit vehementes dolores animi) præterea suaves auras exhalantes è floribus, eorumque colores ineffabiles arte diniana picturaturum: moxq; deflexis oculis ad arbores infrugiferas, contemplari se ornam silvestres populos, cedros, piceas abietes, quercurum robora procerissima, ceterasq; id genus materies, qua tum montes maximos, tum plerosq; pingues agros, radicibus eorum subjectos opacant: agnoscet indefessum terra semper juuencientem vigorem.

Potuit